

Lingvistik 2: Introduktion till morfologi och syntax – Ord och ordklasser

❗ Obs

Detta dokument innehåller övningsuppgifter som diskuteras i seminariet och som kan hjälpa med att förbereda sig inför den digitala salstentamen. Vissa övningar är ganska lika de som kan förekomma i tentamen. Fler övningsuppgifter finns i övningsboken från Josefsson (2009), i synnerhet:

- kapitel 2: ordklasser och morfologi

Innehållsord och funktionsord

Vilka av orden i följande meningar är **innehållsord** och vilka är **funktionsord**?

Läkemedelsverket ska granska de färger som används vid tatuering. Ett 30-tal färger ska ingå i granskningen.

Ordklasser av nonsensord

Vad kan man sluta sig till vad gäller **ordklasserna** hos nonsensorden i följande text? Vad gör att man kan ha en viss uppfattning av vilken ordklass ett ord tillhör trots avsaknad av någon betydelse?

En sлом trammade kulpen oerhört skrimt eftersom den var bolpare än vanligt.

Verbformer

Klassificera de understrukna verb som **finita** och **infinita** verbformer.

Den 20 juli i år uppstod tumult vid tullstationen vid Lernacken i Malmö när tullen skulle kontrollera en bil som kom från Öresundsbron.

När en tulltjänsteman upptäckte en påse med misstänkt pulver i en väska i bilens baksäte startade plötsligt föraren och körde därifrån med tulltjänstemannen kvar i fordonet. Efter ett par hundra meter saktade bilföraren ner så att tulltjänstemannen kunde hoppa ut med väskan innan bilföraren flydde vidare. I väskan påträffades närmare ett halvt kilo amfetamin.

Ordklasser

Bestäm **ordklassen** på orden i följande meningar.

- a) *Efter 100 år i damm och skymundan finns nu den fina Wisteniusorgeln äntligen på plats.*
 b) *Enligt polisanmälan ska problemen ha pågått i flera år, men natten till lördagen tog Motalabons tålamod slut.*

ord	ordklass
<i>Efter</i>	
<i>100</i>	
<i>år</i>	
<i>i</i>	
<i>damm</i>	
<i>och</i>	
<i>skymundan</i>	
<i>finns</i>	
<i>nu</i>	
<i>den</i>	
<i>fina</i>	
<i>Wisteniusorgeln</i>	
<i>äntligen</i>	
<i>på</i>	
<i>plats</i>	

ord	ordklass
<i>Enligt</i>	
<i>polisanmälan</i>	
<i>ska</i>	
<i>problemen</i>	
<i>ha</i>	
<i>pågått</i>	
<i>i</i>	
<i>flera</i>	
<i>år</i>	
<i>men</i>	
<i>natten</i>	
<i>till</i>	
<i>lördagen</i>	
<i>tog</i>	
<i>Motalabons</i>	
<i>tålamod</i>	
<i>slut</i>	

Bestämd artikel och pronomen

Klassificera de understrukna orden i meningarna nedan som antingen den **bestämda artikeln** ”*den/det*” eller **pronomen** ”*den/det*”. Förklara skillnaden. *Bonusuppgift:* Förklara även vilken specifik typ av pronomen det är (t.ex. personligt, relativt, demonstrativt, ...).

- a) Han ska fixa det stora hålet i väggen.
- b) Mer information om det kommer senare.
- c) Den bilen vill jag ha.
- d) Den gröna bilen vill jag ha.

Konjunktion och subjunktion

Klassificera de understrukna orden i meningarna nedan som antingen **konjunktion** eller **subjunktion**. Förklara skillnaden.

- a) Spiraltrappor används både inomhus och utomhus.
- b) Xylitol är vanligt i tandkräm eftersom det kan minska risken för karies.
- c) Hans förslag förbättrar projektet, men det kan bli ännu bättre.
- d) Du får vänta medan jag arbetar.